

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ (Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: @ДШсайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Комерсант український

foi+request-129420-b5d77d9f@dostup.org.ua

Про розгляд запиту

Міністерство енергетики України, в межах компетенції, розглянуло Ваш запит на публічну інформацію від 05.06.2024 № 252-ЗПІ-24 стосовно прогнозу підвищення ціни на електроенергію для індивідуальних та промислових споживачів України в кінці 2024 та першій половині 2025 років та повідомляє.

Міненерго розглядає запити на отримання публічної інформації керуючись положеннями Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон № 2939-VI).

Згідно зі статтею 1 Закону № 2939-VI публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Отже, Міненерго не є розпорядником публічної інформації стосовно прогнозу майбутніх цін на електроенергію, що була отримана або створена в процесі виконання своїх владних повноважень та обов'язків.

Разом з тим зазначаємо, що з метою забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (із змінами) (далі – Постанова № 483) Урядом, зокрема, на підприємства АТ «НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго», ДП «Гарантований покупець» та постачальників універсальних послуг покладено спеціальні обов'язки із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – ПСО).

Слід відмітити, що через повномасштабну воєнну агресію російської федерації, спроможності державних енергогенеруючих підприємств виконувати покладені на них спеціальні обов'язки в рамках ПСО стали суттєво обмежені.

Частково, ситуацію було стабілізовано у 2023 році шляхом коригування ціни для побутових споживачів до рівня 2,64 грн/кВт*год (з ПДВ) із можливістю застосування «дифтарифів» (постанова Кабінету Міністрів України від 30.05.2023 № 544 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. № 483»). Це дозволило збалансувати поточні витрати енергокомпаній, в рамках ПСО, водночас, зазначене рішення не забезпечувало погашення заборгованості за послугою ПСО, що виникла до її прийняття.

Повномасштабна воєнна агресія зі сторони російської федерації продовжувалася і спричинила додатковий негативний вплив на функціонування електроенергетичного комплексу України та роботу ринку електричної енергії, а також унеможливила виконання АТ «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» покладених на них спеціальних обов'язків із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Так, починаючи з березня 2022 року на тимчасово окупованій території знаходяться Каховська ГЕС та Запорізька АЕС встановленою потужністю 6 ГВт, що складає близько 44%

ІДВ
Міністерство енергетики України
№26/1.2-4.7-14435 від 18.06.2024
КЕП: Власенко Ю. М. 18.06.2024 10:45
382367105294AF9704000000C3124E00AF7DF401
Сертифікат дійсний з 07.02.2024 12:32 до 07.02.2025 12:32

від всієї потужності атомних електростанцій України і до 25% у загальному виробництві електроенергії. Одночасно продовжуються ракетно-дронові атаки на об'єкти генерації, операторів систем передачі та розподілу.

Як наслідок, обсяги виробництва електроенергії ГЕС та АЕС знизились, разом з надійністю електричних мереж операторів систем, що вимагає термінового вжиття заходів для забезпечення безпеки постачання електричної енергії.

Разом з тим, незбалансоване ПСО призводить до зростання загальної заборгованості на різних сегментах ринку електричної енергії. Так, постачальники універсальної послуги не матимуть змоги провести повні розрахунки перед операторами системи розподілу та оператором системи передачі за послуги з розподілу та передачі електричної енергії. В свою чергу, оператори системи розподілу також боргуватимуть оператору системи передачі за послуги з передачі електричної енергії.

Плата за передачу електричної енергії для НЕК «Укренерго» є єдиним джерелом коштів для забезпечення своєї операційної діяльності, виконання відновлюваних і планових ремонтних робіт, закупівлі обладнання, виконання заходів із захисту мережевої інфраструктури.

Як наслідок, така ситуація із заборгованістю на ринку електричної енергії вже є загрозою для ключових енергетичних компаній, відповідальних за операційну безпеку ОЕС України.

У підсумку, брак коштів спричинить формування ланцюга заборгованості, що в свою чергу призведе до невиконання електроенергетичними підприємствами своїх ремонтних кампаній, заходів з відновлення електромереж.

Наразі, Постанова № 483 є єдиним механізмом, який врегулює питання щодо здійснення розрахунків між учасниками ринку в рамках застосування фіксованої ціни для побутових споживачів.

Слід зазначити, що у разі втрати чинності Постанови № 483 ціна на електричну енергію для всіх категорій побутових споживачів, у тому числі – вразливих, формувалась би на ринкових засадах, що призведе до її більше ніж двократного зростання.

Одночасно кінцева ціна на електричну енергію для споживачів, у тому числі – побутових, складається з цін (тарифів) на безпосередньо відпущену виробниками в мережу електричну енергію, оплату послуг електропостачальника (для населення - постачальника універсальної послуги), тарифів на послуги з передачі та розподілу електричної енергії.

Частиною третьою статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії» визначено, що до повноважень НКРЕКП на ринку електричної енергії належить, зокрема, встановлення (зміна) цін (тарифів) на послуги постачальника універсальної послуги, тарифів на послуги з передачі, розподілу електричної енергії.

Так, на 2024 рік Регулятором встановлено тариф транспортної складової (на передачу, розподіл та постачання електричної енергії) у розмірі 2,75 грн/кВт·год (з ПДВ). А саме:

- тариф на передачу НЕК «Укренерго» встановлено на рівні 0,63 грн/кВт·год;
- середньозважений тариф на розподіл на рівні 1,96 грн/кВт·год;
- середньозважений тариф на постачання на рівні 0,16 грн/кВт·год.

При цьому, собівартість виробництва електричної енергії, яка забезпечує операційну діяльність підприємств (без витрат на будівництва нових та відновлення пошкоджених, в наслідок російської агресії, генеруючих потужностей) для АТ «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» на 2024 рік прогнозується на рівні близько 1,7 грн/кВт год (з ПДВ).

Таким чином, ціна на електричну енергію для побутових споживачів залишається пільговою і такою, що не дозволяє покрити собівартість її транспортування та виробництва державними виробниками (АТ «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго»), на яких покладені спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії.

Разом з тим, утримання пільгової ціни для побутових споживачів в рамках ПСО здійснюється коштами, отриманими АТ «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» на

всіх сегментах ринку електричної енергії, за рахунок продажу електричної енергії за цінами вище власної собівартості, і спрямування отриманого доходу на компенсацію різниці між встановленою Урядом фіксованою ціною на електроенергію для побутових споживачів і тарифом постачальників універсальних послуг.

Інформуємо, що враховуючи, що середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії на ринку «на добу наперед» (продукт Base), яка є ціноутворюючою на ринку електричної енергії, за травень 2024 року склала 4,7 грн/кВт·год, то ринкова ціна на електричну енергію для кінцевих споживачів (у тому числі – побутових) в середньому по Україні становить близько 7,45 грн/кВт·год (з ПДВ), із врахуванням транспортної складової.

З повагою

Перший заступник Міністра

Юрій ВЛАСЕНКО